

Kategori: Pasientbehandling/Fagprosedyrer/Dødsfall og palliasjon	Gyldig fra/til: 16.04.2026/16.04.2027
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 1.01
Godkjenner: Marta Ebbing	Prosedyre
Dok. ansvarlig: Pasienttryggleik	Dok.id: D76178

Innhold

1	Hensikt	1
2	Målgruppe og avgrensning	1
3	Ansvar	1
4	Definisjoner	1
5	Gjennomføring	2
5.1	Leges meldeplikt til politiet	2
5.2	Praktisk om kontakt og samarbeid med politiet	3
5.3	Andre meldeplikter	3
5.4	Informasjon til etterlatte	4
6	Referanser	4
7	Forankring	4
8	Endringer siden forrige versjon	4

1 Hensikt

Legge til rette for at leger og annet helsepersonell følger lover og regler forbundet med unaturlige dødsfall blant pasienter innlagt i sykehuset.

Ved dødsfall utenfor sykehus i ambulanse se [Dødsfall utenfor sykehus](#)

2 Målgruppe og avgrensning

- Leger som syner eller har behandlet avdøde i sykehuset
- Ledere ved kliniske enheter

3 Ansvar

- Nivå 2- og 3-ledere har ansvar for at prosedyren gjøres kjent i sin enhet
- Leger i klinisk virksomhet har ansvar for å følge prosedyren

4 Definisjoner

Etter [Forskrift om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall o.l. § 2](#), ansees dødsfall unaturlig dersom det kan skyldes:

- drap eller annen legemskrenkelse,

- selvmord eller selvvoldt skade,
- ulykke som forlis, brann, skred, lynnedslag, drukning, fall, trafikkulykke o.l.,
- yrkesulykke eller yrkesskade,
- feil, forsømmelse eller uhell ved undersøkelse eller behandling av sykdom eller skade,
- misbruk av narkotika og
- ukjent årsak når døden har inntrådt plutselig og uventet.

Som unaturlig meldes også:

- dødsfall i fengsel eller under sivil eller militær arrest og
- funn av ukjent lik.

5 Gjennomføring

5.1 Leges meldeplikt til politiet

Leges meldeplikt til politiet ved unaturlig dødsfall er hjemlet i:

- [Lov om helsepersonell m.v. § 36](#)
- [Forskrift om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall o.l.](#)

Meldeplikten til politiet går foran taushetsplikten, og inntreer når legen har grunn til å anta at et dødsfall kan ha en unaturlig årsak, jf. forskriften § 2, og selv uten at legen har sikker kunnskap om dødsårsak.

Relevante situasjoner for leger i sykehus er særlig

- selvmord eller selvvoldt skade"
- feil, forsømmelse eller uhell ved undersøkelse eller behandling av sykdom eller skade*
- ukjent årsak når døden har inntrådt plutselig og uventet

*Ved dødsfall der man er sikker på at det foreligger en påregnelig komplikasjon til tross for at undersøkelse og behandling er utført korrekt, behøver man ikke nødvendigvis melde til politiet. Er man derimot i tvil, skal man melde til politiet.

Dersom legen er i tvil om et dødsfall skal vurderes som unaturlig, bør legen diskutere tilfellet med kolleger og eventuelt ledere før eventuell kontakt med politiet.

Ved dødsfall utenfor sykehus i ambulanse se [Dødsfall utenfor sykehus](#)

Melding skal gjøres uten opphold, muntlig eller skriftlig, jf. forskriften § 1. Dette betyr som regel at den lege som sist behandlet pasienten, eller først tilser den døde, har ansvaret for å kontakte politiet. Normalt er dette også den legen som fyller ut dødsmelding.

Lege som ved nærmere undersøkelse av en avdød, for eksempel ved obduksjon, finner at dødsfallet skal ansees som unaturlig, og som ikke samsvarer med allerede utfylt

dødsmelding, kan også ha plikt til å melde dette til politiet. Legen bør i så fall konferere med nivå 2-leder i berørt klinisk enhet eller dennes stedfortreder (for eksempel ansvarlig bakvakt), før en eventuell melding til politiet. Dersom politiet skal kontaktes, bør kontakten fortrinnsvis tas fra den berørte kliniske enheten.

Terskelen for å melde mistanke om unaturlig dødsfall telefonisk til politiet bør være lav, og gjelder selv om dødsfallet også blir meldt i avvikssystemet Synergi og/eller til Helsetilsynet og Ukom. Retningslinjene for melding til politiet er generelle og åpner for en skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle. Politiet får på denne måten mulighet til å vurdere om det skal foretas en rettsmedisinsk obduksjon.

Ved mistanke om unaturlig dødsfall i sykehuset bør legen i kontakten med politiet avklare hvem som skal informere etterlatte om dødsfallet. Lege kan eventuelt informere om at dødsårsaken er uklar, slik at videre undersøkelser av avdøde kan kanskje fastsatte dødsårsak.

Dersom politiet krever en rettsmedisinsk obduksjon, kan etterlatte ikke nekte.

5.2 Praktisk om kontakt og samarbeid med politiet

- Legen skal ringe [Vest politidistrikt](#) på tlf. 55 55 63 00
- Legen skal da gi en kortfattet og så fullstendig som mulig framstilling av hva som har skjedd
- Legens plikt til å gi opplysninger er begrenset til faktaopplysninger. Legen har likevel rett til å gi politiet opplysninger som legen mener har betydning for saken, og som vil kunne lette og påskynde oppklaring av saken
- Politiets vaktleder avgjør den videre saksgangen, og legen og øvrige medarbeidere ved sykehuset skal forholde seg til politiets avgjørelse
- Hvis politiet beslutter å rykke ut til stedet, skal alt i rommet som kan være av betydning for hendelsen være urørt (herunder engangsutstyr og medisinsk-teknisk utstyr) inntil politiet gir beskjed om at ting kan flyttes
- Dersom politiet ønsker kopi av pasientjournal (hele eller sentrale deler) skal dette etterkommes

5.3 Andre meldeplikter

- Legen melder unaturlig dødsfall elektronisk, se [Melding om dødsfall og dødsårsak til Folkeregisteret og Dødsårsaksregisteret \(helse-bergen.no\)](#) og [Dødsfall og dødsårsak - Norsk helsenett \(nhn.no\)](#)
- Legen registrerer unaturlig dødsfall som en uønsket hendelse i Synergi i henhold til [Uønskede hendelser - melding, saksbehandling og læring](#)
- Legen skal vurdere å melde til egen leder direkte i tillegg til registrering i Synergi dersom alvor og hastegrad tilsier det
- Legen og den som er delegert myndighet skal vurdere om dødsfallet også skal varsles Statens helsetilsyn og Ukom etter [Lov om spesialisthelsetjenesten § 3-3 a](#)

- Dersom legen, i påvente av politiets vurdering, er usikker på om det foreligger et unaturlig dødsfall og om politiet IKKE velger å rekvirere rettsmedisinsk obduksjon, bør det rekvireres [medisinsk obduksjon](#) (om ikke etterlatte nekter)

5.4 Informasjon til etterlatte

Ved unaturlig dødsfall skal politiet varsle etterlatte. Legen skal i samråd med politiet avklare hvilken informasjon de kan dele med etterlatte i det videre forløpet.

Se også [Dødsfall - oppfølging av etterlatte \(helse-bergen.no\)](#) og [Barn som etterlatte \(helse-bergen.no\)](#)

6 Referanser

Interne referanser

1.1.8.4-11	Uønskede hendelser - melding, saksbehandling og læring
1.2.1.3.1-03	Dødsfall: Journaldokumentasjon, dødsmelding og Følgeskjema for avdød & obduksjonsbegjæring
1.2.1.3.1-04	Dødsfall: Rekvirere obduksjon
1.2.1.3.1-05	Dødsfall: Syning av døde på haukelandsområdet
1.2.1.3.1-07	Dødsfall: Elektronisk dødsmelding (legeerklæring om dødsfall)
1.2.1.3.1-08	Dødsfall: Transport av døde pasienter på haukelandsområdet
1.2.1.3.1-11	Dødsfall: Oppfølging av etterlatte
1.2.1.17.1-01	Barn som pårørende-arbeidet i Helse Bergen HF
10.4.3.5-16	Dødsfall utenfor sykehus

Eksterne referanser

- [1.5.1 Forskrift om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall o.l.](#)
- [1.9.1 Helsepersonelloven - Lov om helsepersonell m.v.](#)

7 Forankring

8 Endringer siden forrige versjon

Forlenget gyldighet til 16.04.2027